

Domnul leapădă pe Israel de la Fața Lui

- 17:1-23 -

Osea este ultimul împărat al lui Israel. Odată cu domnia lui, istoria lui Israel ajunge în ceasul judecății. Autorul consemnează că Osea nu a fost totuși așa de rău ca ceilalți de dinaintea lui. Dar acest lucru nu mai este suficient să oprească judecata divină. Paharul nelegiuirilor lui Israel se umpluse. Păcatul lui întrecuse măsura. Israel călcăse în picioare toate măsurile de har pe care Domnul le arătase față de poporul Său pentru a-L întoarce la Sine. Judecata vine prin împăratul Asiriei. Cel care este suveran în istorie, îi îndreaptă lui Osea inima spre Egipt. Osea se răzvrătește împotriva Asiriei, încalcă legământul, și nu mai plătește birul. El crede că alianța cu Egiptul îl va ajuta din mâinile împăratului Asiriei. Dar alianța cu Egiptul se dovedește înșelătoare. Nu știm dacă So, împăratul Egiptului a venit sau nu în ajutor lui Osea, dar oricum ar fi, Osea este întemnițat, Israel pustiit, Samaria luată și poporul dus pentru totdeauna în robia asiriană. Sosise ceasul judecății, și judecata vine fără milă prin crudul popor asirian. Dumnezeu scosese pe Israel din Egipt și îi poruncise să nu își mai întoarcă inima și pașii într-acolo. Judecata vine în urma unei alianțe înșelătoare cu Egiptul. Israel ajunge din nou în robie. Fusese rob în Egipt, dar Domnul îl eliberase și îi poruncise să nu mai privească spre Egiptul care-l robise fără milă. Israel își întoarce din nou fața spre Egipt și ajunge din nou în robie. Aceste lucruri nu sunt întâmplătoare, ci pline de semnificații teologice. Egiptul semnifică robia spirituală, o viață fără Dumnezeu și dominată de întunericul idolilor. Israel se întoarce cu inima spre locul de unde Domnul îl izbăvise, și drept urmare, se întoarce TOT ACOLO, adică în robie și departe de Fața Domnului. Israel a ajuns din nou rob pentru că și-a îndreptat inima spre robie. A privit cu jind spre viața idolatră, dominată de împlinirea poftelor și neașezată sub autoritatea lui Dumnezeu. Israel a uitat însă durerea robiei. S-a dedat din nou la idolatrie, și a ajuns din nou în robie. Cu siguranță nu și-a dorit să se întoarcă din nou robie, ci doar în idolatrie. Cel rău le-a adus aminte nu de durerile acesteia, ci de plăcerile păcatului și îndumnezeirii. Și le-a amplificat în mintea lor vânzându-le de fapt, iluzii. Cel rău a amplificat în imaginația lor plăcerea păcatelor trecute și a separat total aceste plăceri de durerea robiei. Chiar generația care a ieșit din Egipt, după puțin timp de la ieșire, a fost amăgită de tatăl minciunii să privească cu jind spre Egipt:

1. „Poporul a cârtit în gura mare împotriva Domnului, zicând că-i merge rău. Când a auzit Domnul, S-a mâniat, s-a aprins între ei focul Domnului și a mistuit o parte din marginea taberei.
2. Poporul a strigat către Moise. Moise s-a rugat Domnului, și focul s-a stins.

3. Locului aceluia i-au pus numele Tabeera pentru că se aprinsese focul Domnului printre ei.

4. Adunăturii de oameni, care se aflau în mijlocul lui Israel, i-a venit poftă, ba chiar și copiii lui Israel au început să plângă și să zică: „Cine ne va da carne să mâncăm?”

5. *Ne aducem aminte de peștii pe care-i mâncam în Egipt și care nu ne costau nimic, de castraveți, de pepeni, de praz, de ceapă și de usturoi.*

6. Acum ni s-a uscat sufletul: nu mai este nimic! Ochii noștri nu văd decât mâna aceasta.”

(Numeri 11:1-6)

Idolatria din Egipt nu îngrădea împlinirea poftelor, îndumnezeirea și trăirea după firea pământească. Dar șederea în Egiptul idolatru însemna ȘI O ROBIE cruntă! Minciuna nerușinată a celui rău este că există posibilitatea idolatriei fără robie, dar idolatria duce tot timpul la robie. În pasajul de față autorul accentuează acest mesaj folosind imaginile robiei fizice. Domnul l-a eliberat pe Israel din Egiptul idolatru, l-a dus în țară și i-a poruncit să nu se închine idolilor, spre binele lui. Israel se întoarce la idolatrie, și ajunge din nou într-o aspră robie. Idolatrie fără durere, fără robie nu există! Dar robia fizică era oglindirea celei spirituale, în care ei au intrat din secunda în care inima lor s-a dedat din nou la idolatrie. Idolii oferă confortul de a trăi după îndemnul firii pământești. Dar ei aduc moarte spirituală, robie spirituală, goliciunea și durerea unei vieți fără sens și fără Dumnezeu și chinuită de robia păcatului. Idolul, păcatul promite libertatea și fericirea, dar tot timpul fură atât libertatea cât și fericirea. Orice idol ROBEȘTE, pune stăpânire peste întreaga viață a celui care i se închină, și îl conduce spre chinuri cumplite și inimaginabile. Cel care se întoarce cu inima spre idolatria din Egipt, va sfârși din nou în robie. Cel rău, când ne ispitește, nu se gândește la plăcerile trecătoare pe care le vom trăi prin păcat, ci la chinurile robiei în care ne va subjugă după ce vom fi consumat plăcerile păcatului. El vrea să scurteze aceste plăceri cât de mult posibil și să ne aducă cât mai repede la chinurile robiei. El nu vrea să ne vadă simțindu-ne bine, nici măcar prin păcat. El vrea să ne vadă suferind, chinându-ne, vrea să ne vadă triști, nefericiți, umiliți, zdrobiți. El nu suportă fericirea noastră. El ne urăște de moarte și vrea să ne chinuim și în această viață și în cea viitoare. Păcatul, idolul NU POATE aduce fericirea pe care o promite. Pentru că PĂCATUL prin definiție robește, subjugă, strivește și umilește personalitatea umană, o subjugă și o coboară în cele mai întunecate și rușinoase gropi abisale. Păcatul NU POATE aduce fericirea pe care o promite, pentru că în spatele lui este MEREU cel care ne urăște de moarte și care nu suportă deloc, nici o formă a fericirii noastre. Păcatul NU POATE aduce fericirea și libertatea pe care o promite pentru că el este poarta de intrare în viața noastră a celui care ȘTIE doar să jefuiască, să omoare și să chinuie. Cel rău nu vrea, nu poate și nici

nu știe să facă fericit pe cineva. El vrea și știe doar să înjunghie și să aducă moartea. El este specialist, expertul experților, super-doctor în a distruge, în a aduce nefericire, în a chinui sufletul uman. De aceea, cel ce trăiește în păcat nu poate fi fericit.

Autorul explică DE CE i-a dus Domnul în robia asiriană. El evidențiază de trei ori legătura cauzală: păcat/idolatrie – robie:

I. Păcat-Robie

- a) Domnul i-a dus în robia asiriană,
- b) **Pentru că** au păcătuit înaintea Domnului și au slujit idolilor (v.7-12)

II. Păcat - ROBIE

- c) **Pentru că** au respins mărturia proorocilor Domnului și au slujit idolilor, și și-au trecut fiii prin foc și s-au dat la ghicitorie și vrăjitorie (v.13-17),
- d) Domnul i-a izgonit de la Fața Lui. (v:18-20)

III. Păcat – Robie

- e) **Pentru că** s-au dat la păcatele lui Ieroboam, (v.21-22)
- f) Domnul a izgonit pe Israel dinaintea Lui, cum vestise prin toți slujitorii Lui, proorocii. (v.23)

Observăm că autorul interpretează robia asiriană ca pe o pedeapsă a Domnului pentru idolatria din Israel. Interpretarea sa este susținută de anumite argumente. Primul argument este adus din Lege. Legea interzicea idolatria și anunța smulgerea din țara promisă din pricina ei. Al doilea argument este adus din mărturiile profeților. Toți profeții din Nord (ne spune în v.23) au anunțat robia. Unii din ei (de exemplu Osea) a precizat chiar că Asiria va fi unealta prin care Dumnezeu va smulge pe Israel din țară. Autorul insistă că pedeapsa a constat mai mult decât în ducerea în robie. Adevărata pedeapsă a constat în alungarea de la Fața Domnului:

- “Domnul S-a mâniat foarte tare împotriva lui Israel și ***i-a îndepărtat de la Fața Lui.***” (v.18)
- “Domnul ***a lepădat tot neamul lui Israel;*** i-a smerit și i-a dat în mâinile jăfuitorilor, ***și a sfârșit prin a-i izgoni de la Fața Lui.***” (v.20)
- “Până ce Domnul ***a izgonit pe Israel dinaintea Lui.***” (v.23)

Adevărata pedeapsă a constat în ruperea legământului de căsătorie cu Domnul, în lepădarea lor din relația cu El, în izgonirea lor departe de Fața Lui. Domnul locuia în templul de la Ierusalim și în țara promisă. Smulgerea din moștenire și ducerea lor în robie arăta în plan fizic ceea ce se întâmplase deja în plan spiritual: Domnul Își ascunsese Fața de ei, Își retrăsese Lumina revelației din inima lor, și i-a lăsat în voia minții lor blestamate și în întunericul spiritual pe care ei l-au iubit. Robia fizică oglindea realitatea robiei spirituale, iar smulgerea fizică din țară, oglindea îndepărtarea lor spirituală de Domnul. Iadul este absența lui Dumnezeu. Cea mai cumplită pedeapsă este să fii departe de Domnul. Domnul este viața, Lumina. În afara Lui înseamnă moarte și întuneric. Pavel are aceeași viziune asupra pedepsei divine:

6. “Fiindcă Dumnezeu găsește că este drept să dea întristare celor ce vă întristează,

7. și să vă dea odihnă atât vouă, care sunteți întristați, cât și nouă, la descoperirea Domnului Isus din cer, cu îngerii puterii Lui,

8. într-o flacără de foc, ca să pedepsească pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu și pe cei ce nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Isus Hristos.

9. Ei vor avea ca pedeapsă o pierzare veșnică de la fața Domnului și de la slava puterii Lui,

10. când va veni, în ziua aceea, ca să fie proslăvit în sfinții Săi și privit cu uimire în toți cei ce vor fi crezut; căci voi ați crezut mărturisirea făcută de noi înaintea voastră.”

(2 Tesaloniceni 1:6-10)

Autorul insistă apoi pe păcatul idolatriei și adulterului spiritual. Păcatul idolatriei conduce la o viață imorală în toate aspectele ei. Autorul nu dezvoltă acest aspect, ci accentuează încălcarea primei porunci din Decalog. Autorul evidențiază în trei rânduri păcatul idolatriei. Aparent este doar o subliniere a păcatului idolatriei prin repetiție. Dar dacă analizăm mai atent, el ilustrează și diferite aspecte ale păcatului lui Israel:

- El subliniază că ei **și-au ridicat idoli în ORICE loc din Israel** (v.10-11- pe orice deal și sub orice copac verde) ca și Neamurile pe care Domnul le izgonise din Israel. Măcar că aveau mărturia judecății lui Dumnezeu peste Neamurile idolatre din Canaan, Israel nu a luat seamă la această mărturie. Idolatria lor nu a fost o cădere a unora, sau o simplă cădere. Cu toții s-au datat la idolatrie, **și au UMPLUT țara de idoli**. La fel cum Dumnezeu umple toate lucrurile dăruind viața, la fel și cel rău umple tot ce îi este dat

pe mână dând moartea. Păcatul este ca o maladie care se extinde la nesfârșit, ca o putrefacție ce se dezvoltă permanent. Păcatul nu poate stagna. El știe doar să crească, ori este extirpat, ori infectează totul în jur. Idolatria a umplut întreaga țară.

- Autorul precizează că ***ei au călcat TOATE poruncile Domnului.*** (v.16) Și apoi explică: și-au făcut viței turnați, au făcut idoli de ai Astarteei, s-au închinat întregii oștiri ai Domnului, au slujit lui Baal, au trecut prin foc pe fiii și fiicele lor, s-au dat la ghicire și vrăjitorie. Cu alte cuvinte, ei s-au dat la idolatrie, la curvie spirituală sub toate formele posibile. Au încălcat toate poruncile Domnului cu privire la idolatrie: l-au reprezentat pe Yahwe sub forma a doi viței, s-au închinat și la alți zei, s-au închinat la TOATĂ oștirea cerului, au adus jertfe umane acestor dumnezei, și au excelat și în practicile oculte interzise de Lege. Curvia lor spirituală a fost totală și fără limite. Observăm din nou faptul că PĂCATUL robește și se extinde fără limite în viața unui om sau a unei națiuni. O cădere mică este mereu urmată de o cădere mai mare și tot așa, la infinit.
- ***Israel S-A VÂNDUT ca să facă ce este rău înaintea Domnului.*** (v.17) Dar cui s-a vândut Israel? S-a vândut celui rău, diavolului, Șarpelui celui vechi. Idolatria și ocultismul erau o fereastră spre lumile demonice. Israel nu a curvit cu niște idoli inexistenți, ci cu niște lumi spirituale reale. Israel nu a curvit cu niște necunoscuți sau trecători neutri, ci cu însuși vrăjmașul de moarte al Domnului: diavolul. Mireasa lui Yahwe s-a lăsat sedusă de potrivnicul lui Dumnezeu. Iată de ce idolatria este atât de ofensatoare față de Domnul și aduce atâta durere în inima Acestuia.
- ***IUDA S-A LUAT ȘI EA DUPĂ OBICEIURILE RÂNDUITE DE ISRAEL.*** (v.19) Israel devine un focar de infecție. Iuda nu este lepădat de Domnul. Acolo au mai fost împărați buni și mai pâlăpăia încă lumina davidică. Cu toate acestea, Iuda începe să se ia după obiceiurile lui Israel. Israel devine un pericol spiritual pentru neamurile din jur și pentru rămășița credincioasă din Iuda. Ducerea lui Israel în robie devine o necesitate pentru protejarea lui Iuda.
- Autorul nu uită să amintească ***DE UNDE A PORNIT TOTUL: de la păcatul casei lui Ieroboam.*** (v.21) Chiar dacă Israel a mai avut perioade în care a curățit țara de ceilalți idoli, ei au persistat până la capăt în păcatul lui Ieroboam. Strategia celui rău de a propune un sistem alternativ de închinare la Yahwe a fost extrem de eficient. Ieroboam inițiază acest sistem în jurul anului 925 î.H., iar Israel urmează FĂRĂ ÎNTRERUPERE calea lui

Ieroboam până în 722 î.H. când nu poporul renunță la cei doi viței, ci Domnul îi smulge din țară și îi desparte de cei doi viței făcuți de Ieroboam.

- În final, autorul insistă pe **PERSISTENȚA, CONSTANȚA în păcat a lui Israel.** (v.22-23) Israel nu a avut și momente bune și momente rele. Perioadele de idolatrie nu au alternat cu perioade de trezire și credincioșie. Generațiile idolatre nu au fost întrerupte de generații fidele lui Yahwe. Generație după generație s-au dedat la aceeași cumplită idolatrie: “*copiii lui Israel se dăduseră la toate păcatele pe care le făcuse Ieroboam; nu s-au abătut de la ele, până ce Domnul a izgonit pe Israel dinaintea Lui.*” (v.22-23) Avem deci 200 de ani de persistență în adulter spiritual. Și de-abia după acești 200 de ani, Domnul oficializează divorțul de Israel și o alungă departe de Fața Lui. Cât timp ar rezista un bărbat normal alături de o soție care-l înșeală? Cartea Osea (vezi cap.1-3) abordează tocmai această problemă. Profetul este pus într-o situație în care poate înțelege mai bine ce a simțit Domnul când a fost înșelat de Israel și se poate minuna de cum a putut răbda El 200 de ani o astfel de relație cu Israel. Răbdarea lui Dumnezeu este copleșitoare.
- **SĂ RECAPITULĂM:** Autorul nu doar pomenește păcatul idolatriei, ci arată toate fațetele acestuia și cât de adânc s-a așezat acest păcat în Israel: Israel a umplut țara de idolatrie, s-a închinat la toți idoli posibili și a încălcat toate poruncile referitoare la idolatrie și ocultism, s-au vândut prin idolatrie diavolului și au comis adulter cu vrăjmașul de moarte al Domnului, au devenit prin idolatrie un focar de infecție pentru neamurile din jur, inclusiv pentru Iuda, au persistat fără întrerupere timp de 200 de ani în idolatrie și curvie spirituală.

Dar autorul nu demonstrează doar că ei au călcat în mod flagrant și cât se poate de clar porunca de a nu se închina idolilor. Acesta insistă și pe faptul că Israel avea toate motivele să nu încalce această poruncă. Vinovăția nu poate fi considerată reală dacă ei nu ar fi cunoscut pe Domnul și poruncile Acestuia. Dar autorul demonstrează că cei care au umplut țara cu idoli, care s-au închinat la toți idoli posibili și care au perseverat fără întrerupere 200 de ani în idolatrie, erau cei care cunoșteau atât pe Domnul cât și voia Sa. Măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, ei nu L-au proslăvit ca Dumnezeu. Iată de ce vinovăția lor este reală și atât de mare! Să evidențiem argumentele prin care autorul susține că Israel ȘTIA care este voia Domnului și avea toate motivele să o împlinească:

- **Domnul era Domnul Dumnezeu lor care i-a scos din țara Egiptului (v.7).** Yahwe nu era un dumnezeu necunoscut pentru ei. Yahwe era Cel care le

arătase în Egipt că este singurul Dumnezeu, și care i-a răscumpărat din Egipt cu mână tare și braț întins. El i-a scos din cumplita robie egipteană, El le-a purtat de grijă în pustie, El a izgonit dinaintea lor neamuri mai puternice decât ei și El le-a dat țara în care locuiau. Ei Îl cunoșteau pe Domnul, și erau datori Lui, care îi răscumpărase din țara Egiptului!

- ***Ei aveau experiența robiei din Egipt! (v.7).*** Când erau idolatri, erau și robi. Ei erau robi din pricina faptului că slujeau idolilor Egiptului. Poporul știa deci că idolatria duce la robie și suferință!
- ***Israel, prin idolatrie a urmat obiceiurile neamurilor pe care Domnul le izgonise dinaintea lor. (v.8)*** Domnul izgonise cu mână tare neamuri mai puternice decât ei. Și le explicase că îi nimicește din pricina idolatriei! Deci Israel știa că Domnul urăște și pedepsește idolatria! Avea o demonstrație vie prin nimicirea Neamurilor Canaanului de către Domnul. Neamurile au fost izgonite prin multe minuni (vezi cartea Iosua!). Domnul a vrut să vadă clar că acele neamuri idolatre sunt nimicite de Domnul și nu de iscusința armatelor israelite. Mai mult, cucerirea Canaanului reprezenta o demonstrație vie a supremației lui Yahwe asupra tuturor zeilor Canaanului. De ce să slujești acestor dumnezei, dacă Yahwe îi făcuse de răs pe toți? De ce să strigi ca ei să te ajute când ei nu i-au putut ajuta pe canaanii? De ce să strigi la acești idoli atât de mici, când marele Yahwe este de partea ta?
- Este interesantă remarca: ***au făcut PE ASCUNS împotriva Domnului, Dumnezeului lor, lucruri care nu sunt bune. (v.9)*** La ce să se refere autorul? În ce sens pe ascuns, dacă idolii erau pe orice deal și sub orice copac verde? Cred că autorul are aici în vedere încercarea poporului de a-și masca păcatele prin intermediul sistemului alternativ de închinare propus de Ieroboam. Ieroboam spusese despre cei doi viței ridicați: “Iată, Dumnezeul care v-a scos din țara Egiptului!” Israel nu a renunțat oficial la Domnul. Oficial slujea și Domnului și se considera poporul Lui. În acest sens, probabil, autorul consideră că ei au păcătuit pe ascuns. Ei nu au fost onești și nu au declarat un divorț oficial față de Yahwe. Ei au păstrat numele lui Yahwe pe buzele lor, dar s-au dat și la idolatrie. Ei nu au divorțat de Yahwe, dar s-au dat la curvie spirituală. Israel a fost ipocrit. El a încercat să își ascundă idolatria izbitoare la ochi prin masca unei false religiozități. Ideea PE ASCUNS este ridicolă, căci pe de o parte, nimeni nu se poate ascunde de Domnul, iar pe de altă parte idolatria umpluse țara și orice om putea vedea acest lucru. Dar ideea PE ASCUNS a fost eficientă pentru propria lor conștiință. Faptul că au încercat să păcătuiască PE ASCUNS

demonstrează că se simțeau cu musca pe căciulă, că a lor conștiință ȘTIA că fac ceva greșit înaintea Domnului.

- ***Au slujit idolilor despre care Domnul le zisese: Să nu faceți lucrul acesta!*** (v.12). Domnul le dăduse cât se poate de direct și clar această poruncă. Era prima poruncă din Decalog. Decalogul fusese rostit de Însuși Dumnezeu înaintea întregului popor. Porunca aceasta fusese scrisă apoi de însuși mâna lui Dumnezeu pe tablele de piatră primite de Moise. Moise a primit prin revelație directă poruncile și le-a dăruit apoi lui Israel. El le-a scris într-o carte care a fost încredințată preoților. În cartea Legii una din poruncile cel mai des repetate era interdicția idolatriei. Domnul deci S-a făcut cunoscut atât pe Sine cât și porunca Sa. Israel știa și CINE este Domnul cât și voia Sa. Israel știa că Domnul era singurul Dumnezeu care îi scoase cu mână tare din Egipt și îi dusese în Canaan cu aceeași mână. Atât dumnezeii Egiptului cât și dumnezeii Canaanului fuseseră îngenunchiați în fața lui Yahwe. Israel mai știa că Domnul este un Dumnezeu gelos care interzice cu desăvârșire idolatria. Cu toate acestea, Israel a ales să se dedea la idolatrie!
- ***Domnul a înștiințat pe Israel și Iuda prin TOȚI proorocii Lui și prin TOȚI văzătorii*** (v.13). Domnul Se descoperise pe Sine și voia Sa lui Israel prin istoria lor și prin Lege. De aceea, călcarea Legii merita pedeapsă imediat. Dar Domnul plusează în bunătate și har. El trimite pe PROOROCI să îl cheme pe Israel înapoi la Sine. Legea nu preciza: dacă nu ascuți porunca și apoi dacă respingi și mustrarea proorocului, va veni pedeapsa. Legea preciza foarte clar: dacă te abați de la poruncă, urmează pedeapsa. Cu toate acestea, Domnul face altfel: după călcarea Legii, trimite pe proorocii Săi înainte de revărsarea pedepsei. Profeții sunt o manifestare a harului Său ***dincolo de Lege***. Profeții reprezintă un har pe care Domnul îl dă ***în afara Legii, sau fără Lege***. Și acești prooroci au înștiințat DIN NOU pe Israel de voia Domnului, și l-a chemat înapoi la Yahwe. Și profeții nu au fost puțini. În fiecare generație, Domnul Și-a avut profeții Săi care în fiecare zi, disdediminează, au vorbit lui Israel. Domnul a trimis la Israel pe TOȚI proorocii Lui. Orice om din Israel care S-a apropiat mai mult de Domnul a fost mandat să fie trimis al Său de dragul lui Israel. Domnul nu a avut altă misiune pentru cei evlavioși din Israel. Toți au fost trimiși să cheme pe Israel acasă, la Domnul. Poporul deci nici nu poate spune că a crezut că Domnul nu îl mai poate ierta sau nu îl mai poate primi înapoi pentru că au păcătuit prea mult. Proorocii au manifestat din belșug HARUL care îi chema acasă. Și acești prooroci au fost oameni speciali și au făcut mari semne și minuni. Autorul îi menționează într-un singur verset. El știe însă că noi am aflat deja de lucrarea lui Ilie și a lui Elisei. Proorocii nu au fost niște simpli

vorbăreți sau papagali. Au fost oameni ai lui Dumnezeu prin care El S-a revelat cu multă putere și claritate! Israel nu putea da vina pe părinții care nu l-au învățat Legea. Fiecare generație a avut prooroci care au vestit calea Domnului cu multă autoritate și claritate!

- ***Dar ei nu au ascultat, și-au înțepenit grumazul, ca și părinții lor, care nu crezuseră în Domnul, Dumnezeul lor.*** (v.14) Israel s-a dedat la idolatrie nu din necunoștință sau din neputință. Israel nu a fost o victimă a istoriei și nici a propriilor slăbiciuni. Israel A ALES idolatria. În mod deliberat, a respins mărturia proorocilor, s-a încăpățânat, și a călcat în picioare o mărturie fără margini a harului lui Dumnezeu. Ei au repetat istoria părinților lor. Cred că autorul face referire aici la generația din cartea Numeri, cea care a pierit în pustie. Generația din Numeri, era cea care asistase la toate minunile din Egipt, la trecerea Mării Roșii, la darea Legii, la minunile din pustie. Ei vedeau zilnic norul și stâlpul de foc, și se bucurau mereu de mâna salvatoare. Cu toate acestea, nu s-au încrezut în Domnul și au cârțit în pustie. Necredința lor a fost vinovată tocmai pentru că fuseseră expuși la o mărturie așa de mare și aveau TOATE motivele să se ÎNCREADĂ în Domnul. Generația din Numeri este în vârful listei în ce privește vinovăția reală față de Domnul. Vinovăția este reală dacă OMUL cunoaște pe Domnul și voia Sa, și are capacitatea să o împlinească. Generația din Numeri a primit o revelație atât de mare și toate resursele ca să se încreadă în Domnul și să facă voia Lui. Prin faptul că Domnul compară păcatul lui Israel de acum cu cel al generației din Numeri, ne arată că din punctul lui de vedere, Israelul din cartea Împăraților a primit o mărturie măcar la fel de mare ca cea primită de părinții lor care au ieșit din țara Egiptului! Domnul nu le cere să trăiască din mărturiile la care au avut acces doar părinții lor. Domnul are o mărturie puternică pentru fiecare generație. Este de ajuns să ne amintim de Ilie și Elisei pentru a înțelege de ce Domnul consideră că mărturia față de Israel de acum este comparabilă cu mărturia Sa față de părinții lor. Autorul pornește și de la premisa că ei putea să se încreadă în Domnul și să trăiască în ascultare de El. Domnul nu le ceruse să fie perfecți. Le ceruse să se încreadă în Domnul și să ducă o viață sfântă în care dominantă să fie ascultarea. Pentru accidente și căderi existau jertfele de la Templu și harul iertării. Autorul știa că motorul ascultării este credința și că ea este o alegere. În ciuda mărturiei primite, ei au refuzat să creadă în Domnul. Dacă ar fi crezut, atunci ar și fi ascultat. Autorul avea în Lege exemplul lui Avraam, care s-a încrezut în Domnul, și prin credință a putut asculta de poruncile Domnului. Fără credință nu Îi putem fi plăcuți Lui. Domnul ne cere să ne încredem în El. Și această credință, dacă este autentică, ne va conduce spre ascultarea de poruncile Sale. Iată de ce autorul epistolei către

Evrei repetă obositor de mult expresia: *PRIN CREDINȚĂ... A ASCULTAT* (vezi Evrei 11).

- ***N-au vrut să știe de legile Lui, de legământul pe care-l făcuse cu părinții lor, și de înștiințările pe care li le dăduse. (v.15)*** Autorul este și mai clar acum: N-AU VRUT!!! Deci Israel este vinovat. Israel a știut voia Domnului, și a și avut capacitatea să o împlinească. Pur și simplu NU A VRUT. Autorul aduce aminte și de LEGĂMÂNTUL dintre Israel și Dumnezeu. Legământul îi face și mai vinovați. Yahwe nu era un dumnezeu străin, ci era Cel cu care ei erau în legământ. Legământul era asemenea unei căsătorii cu Yahwe care cerea fidelitate totală față de Domnul.
- ***S-au luat după lucruri de nimic și ei înșiși n-au fost decât nimic. (v.15).*** Pentru ce a călcat Israel în picioare minunata mărturie a lui Yahwe din mijlocul lor? Care a fost oferta cealaltă? Israel a călcat în picioare mărturia puternică a Dumnezeului celui viu pentru a sluji pietrei și lemnului. Oferta idolilor neînsuflețiți nu poate fi pusă alături de oferta minunată și plină de dovezi a Dumnezeului celui viu. Toată rațiunea și logica lor era de partea ofertei lui Yahwe. Cu toate acestea, ei au respins adevărul pentru lucruri de nimic. Această alegere susține încă odată vinovăția lor. Dacă oferta cealaltă ar fi fost măcar apropiată de oferta lui Yahwe, lucrurile ar fi stat altfel. Dar aceasta a fost reprezentată de lucruri de nimic, de închinarea la lucruri făcute de mâini omenești. De ce a făcut Israel această alegere? Simplu: pentru a-și putea împlini poftele, pentru a se putea lăsa călăuzită de firea pământescă, pentru a putea experimenta iluzia independenței și îndumnezeirii. Prin nelegiuirile lor, ei au ucis lumina din conștiința lor, au înăbușit adevărul arătat de Dumnezeu, L-au izgonit din cugetul lor. Drept urmare, Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor blestemate și au ajuns ei înșiși de nimic, și au ajuns să facă lucruri umilitoare, strigătoare la cer și chiar împotriva firii. (vezi Romani cap.1b).
- ***Domnul i-a smerit, i-a dat pe mâinile jăfuitorilor și a sfârșit prin a-i izgoni dinaintea Feței Lui (v.20)... Domnul a izgonit pe Israel dinaintea Lui cum vestise prin toți slujitorii Săi proorocii. (v.23).*** Pedepsa finală - ducerea în robie nu a venit peste noapte. Ea a fost anunțată mai întâi de Lege. Apoi, s-a revărsat treptat și progresiv asupra lui Israel. De asemenea ea a fost anunțată de TOȚI proorocii Domnului, prooroci a căror mărturie Domnul a întărit-o prin multe semne și minuni, și multe profeții împlinite înainte de judecata finală. Israel a fost înștiințat prin prooroci nu doar că merg pe o cale greșită, ci că Domnul este gata să îi primească oricând, și de asemenea că Domnul va aduce judecata peste ei. Israel a avut toate motivele

și toate dovezile să se încreadă în Domnul și să facă voia Lui. Dar Israel NU L-A VRUT pe Domnul. De aceea, ei au primit ce au ales, și anume: au dorit să fie departe de Domnul, El i-a izgonit de la Fața Lui.

- **SĂ RECAPITULĂM:** Israel nu era un alt popor idolatru printre multele popoare păgâne. Israel beneficiase de o revelație specială din partea lui Dumnezeu. Israel ȘTIA cine este Dumnezeu, și care este voia Lui. De aceea, vinovăția lui este atât de mare. Israel fusese scos de Domnul din Egipt și dus în Canaan. El a văzut supremația lui Dumnezeu peste zeii Egiptului și zeii Canaanului. Ei au văzut pedeapsa lui Dumnezeu față de Egiptul și Canaanul idolatru. Ei au primit Legea prin revelație directă de la Dumnezeu: știau ura Lui față de idolatrie. Israel încheiase un legământ sfânt cu Domnul, în care prima condiție era să nu se închine la idoli. Israel primește în fiecare generație NOI înștiințări prin proorocii Domnului. Aceștia le demonstrează vinovăția, îi cheamă Acasă și le anunță pedeapsa. Pedeapsa se revarsă progresiv, întocmai după cuvântul proorocilor. Dar Israel NU VREA să asculte. Deși are toate motivele și dovezile să asculte, deși poate să asculte, Israel calcă în picioare toată această mărturie a lui yahwe și de dragul unor minciuni de doi bani, unor lucruri de nimic. Vinovăția lui Israel este demonstrată DECI atât prin amploarea idolatriei lor, cât și prin mărturia lui Yahwe din mijlocul lor împotriva acestei idolatrii.

Deși, în urma celor relatate de autor, era evident de ce Israel era dus în robie, autorul se oprește în momentul robiei asiriene pentru a sublinia și explica din nou decizia lui Dumnezeu de a-l duce pe Israel în robie. El nu doar insistă pe legătura causală între păcat și robie, dar insistă pe cât de mare și de nejustificat și lipsit de circumstanțe a fost păcatul lui Israel. El vrea să înțelegem dreptatea deciziei lui Dumnezeu și legitimitatea robiei. Ba mai mult. El vrea să înțelegem răbdarea și îndurarea atât de mare a Domnului față de Israel. Dacă cineva ar avea următoarea obiecție: de ce a dus Domnul pe Israel în robie? Dacă acest cineva ar citi cele relatate de autor, el v-a ajunge să întrebe: cum de l-a răbdat Domnul așa de mult în țară și l-a dus așa de târziu în robie? Autorul este preocupat să înțelegem dreptatea pedepsei lui Dumnezeu, dar și harul revărsat de Acesta înaintea pedepsei. El nu vrea să avem percepția unui Dumnezeu grabnic la mânie, care la prima alegere a lui Israel de a se deda la idolatrie, îi smulge din moștenire. Dumnezeu aduce judecata finală doar după ce a făcut TOT ce se putea ca cel păcătos să se întoarcă la El, doar după ce a epuizat TOATE chemările harului. Acest lucru este încurajator pentru noi și o resursă pentru a învinge glasul lui Rabșache care după anumite căderi ne chinuie cu sentimentul vinovăției și vrea să ne convingă că Domnul ne-a lepădat și că nu mai are rost

să ne întoarcem la El. Dumnezeu este nepărtinitor. Dacă El a arătat atâta răbdare față de un Israel care a persistat 200 de ani în idolatrie, cu atât mai mult nu va lepăda pe cel care se va smeri și își va cere iertare pentru păcatul comis. Cu siguranță că această perspectivă nu este o cale liberă pentru joaca cu păcatul sau pentru complacerea în idolatrie. Să nu ne înșelăm: nu îl putem păcăli pe Dumnezeu. Dacă suntem sinceri în lupta noastră și ne căim cu adevărat, suntem iertați. Dacă în schimb vom încerca să profităm de bunătatea lui Dumnezeu și să transformăm harul în desfrânare, atunci inima ni se va întuneca și ni se va împietri și în mod cert vom sfârși departe de Fața Domnului.

Momentul ducerii în robia asiriană marchează o noutate în istoria lui Israel. Din cartea Numeri, am înțeles pericolul păcatului cu voia, și faptul că poporul lui Dumnezeu poate fi lepădat în urma nepocăinței și persistenței în păcat. Cu toate acestea sunt mai multe diferențe între generația din Numeri și generația dusă în robia asiriană:

Generația din Numeri care moare în pustie	Generația din 2 Împărați care este dusă în robia asiriană
Este lepădată de Domnul înainte de a fi dusă în țara promisă	Este lepădată din țara promisă după ridicarea Templului
Este lepădată doar acea generație, dar Domnul reînnoiește legământul cu copiii lor.	Este lepădat ca popor. Cele 10 seminții sunt duse în robie și uitate acolo. Ele se pierd printre neamuri și Domnul nu mai reînnoiește legământul cu poporul lor.
Legământul este rupt cu o generație din Israel.	Legământul este rupt cu Israel ca națiune (10 seminții). Cele 10 seminții din Nord sunt îndepărtate din țară, de la funcția de preot, de la rolul privilegiat de popor ales.

În cele din urmă toate generațiile din cei 200 de ani de neascultare au săvârșit păcatul generației din Numeri, și au murit în păcatele lor. Dar în 722 î.H. are loc ruperea oficială a legământului, darea cărții de despărțire de către Domnul lui Israel, smulgerea din țară și îndepărtarea definitivă și irevocabilă de la Fața Domnului. Iată ce ne-a spus autorul câteva capitole mai devreme:

- “Domnul nu hotărâse să șteargă numele lui Israel de sub ceruri și i-a izbăvit prin Ieroboam, fiul lui Ioas.” (14:27).

Marea întrebare este dacă Domnul a luat vreodată această decizie, și anume aceea de a șterge definitiv numele lui Israel de sub ceruri? Am putea răspunde atât prin Da, cât și prin Nu.

- Da, pentru că în 722 î.H., cele 10 seminții ale lui Israel au fost duse în robia asiriană și s-au pierdut în istorie. Numele lor a fost șters de sub ceruri.
- Nu, pentru că unii din semințiile lui Israel locuiau în Sud în Iuda. Iuda era tot parte din Israel, și a continuat să existe. Israel astfel va supraviețui istoriei și la final se va întoarce la Domnul. Numele lui Israel va fi păstrat pentru eternitate în realitatea Noului Ierusalim (vezi Apoc.21).

Deci, răspunsul depinde de ce înțelegea autorul prin *Israel* în 14:27. Dacă el avea în vedere un sens restrictiv (împărăția de Nord), atunci putem merge pe prima variantă. Dacă avea în vedere un sens mai larg al termenului, atunci a doua variantă trebuie aleasă.

Samaritenii - 17:24-41 -

Pasajul dedicat ducerii în robie a lui Israel este urmat de acest pasaj extrem de interesant despre cei care vor purta în timp numele de Samariteni. De ce ne oferă autorul aceste informații despre locuitorii dintre neamuri care au populat împărăția de Nord? Aceasta este marea întrebare a pasajului. Dar înainte să încercăm să răspundem la ea, să analizăm cu atenție textul.

Imperiul asirian era recunoscut pentru practica strămutării populațiilor. Practica avea ca și scop creșterea controlului asupra populațiilor stăpânite și prevenirea revoltelor. Asirienii urmăreau distrugerea identității popoarelor stăpânite. În mod cert, această identitate era direct legată de țara de origine a acestor popoare. Strămutați într-o țară străină, sentimentul de identitate națională și dorința de revoltă erau profund diminuate. Este una să mori pentru țara ta, iar cu totul altceva să te sacrifici într-un teritoriu străin. De asemenea, este mai ușor să te revolți într-un teritoriu cunoscut. Însă când ești mutat într-o zonă străină alături de alte popoare prima preocupare este nu revolta, ci adapaarea și supraviețuirea în acel mediu nou. Astfel, Asiria aduce din Nord-ul îndepărtat al imperiului diferite popoare pentru a locui în zona Samariei. Dar nu de acest lucru suntem surprinși, ci de răspunsul lui Dumnezeu față de această inițiativă:

- Când au început să locuiască aici, nu se temeau de Domnul, și Domnul a trimis împotriva lor niște lei care-i omorau!

Ne întrebăm: deci Domnul mai era încă în țară? Așa se pare. Până la urmă, Domnul care S-a întors în țară, nu a mai părăsit țara, ci l-a alungat pe Israel din moștenire. Domnul însă rămâne Dumnezeuul țării Canaan, și El este preocupat să transmită acest mesaj. Dar cui și de ce? El transmite mai întâi acest mesaj neamurilor care locuiau acolo. Mesajul este transmis prin pedeapsa adusă de lei, dar este transmis pe limbajul lor, iar acestea pricep mesajul! Ei înțeleg că sunt pedepsiți de Dumnezeuul țării, de Dumnezeuul lui Israel. Și apare în inima lor o preocupare: *Cine este acest Dumnezeu puternic? Iată că dumnezeii noștri la care ne închinăm nu ne pot proteja față de acest Dumnezeu! Cum trebuie să Îi slujim? Cum Îi putem fi pe plac?* Preocuparea lor a ajuns să fie atât de mare încât au trimis cerere la însuși împăratul Asiriei. Iar împăratul Asiriei a luat în serios cererea lor și a venit și cu o soluție. În mod cert, Dumnezeu curtează aceste neamuri și le cheamă la Sine. Domnul Și-a lepădat propriul popor, însă pare dispus să Își aleagă un nou popor dintre neamuri! Domnul nu este părtinitor. Domnul este Dumnezeuul întregului pământ și vrea să cheme toate neamurile către Sine. El dorește să aibă un popor care să-I slujească și să-I fie martor printre Neamuri! Dorește să Își continue planul inițial de a transforma țara promisă într-o mărturie și chemare a Sa către toate popoarele. Și atunci, dacă Israel este lepădat, Domnul Își caută un alt popor!

Acest gest anticipează nașterea Bisericii. Lepădarea lui Israel din 722 î.H. prefigurează lepădarea lui Israel din anul 70 d.H. După respingerea lui Mesia, Israel este lepădat și scos din funcție. Dar Domnul nu poate să rămână fără mărturie față de Neamuri. Și atunci își alege un nou popor, și de data acestea dintre Neamuri, dintre toate Neamurile. Noul Său popor este Biserica

Sa, un popor deosebit, din diferite etnii, și împrăștiat printre toate Neamurile. Osea, ultimul profet al lui Israel, profetește și el despre această schimbare din planul lui Dumnezeu, iar Pavel îl citează pe Osea în Romani 9:24-26:

24. „Astfel, El ne-a chemat nu numai dintre iudei, ci și dintre Neamuri,

25. după cum zice în Osea: „Voi numi „popor al Meu” pe cel ce nu era poporul Meu și „preaiubită” pe cea care nu era preaiubită.

26. Și acolo unde li se zicea: „Voi nu sunteți poporul Meu”, vor fi numiți fii ai Dumnezeului celui Viu.”

Încercarea lui Dumnezeu cu neamurile venite în Samaria nu a avut succes. Dar chemarea Neamurilor va avea succes după venirea lui Mesia, după cum a anunțat profetul Isaia. Același Pavel citează din Isaia pentru a argumenta faptul că prin Biserică Domnul a reușit să își formeze un nou popor dintre Neamuri:

44. „În Sabatul viitor, aproape toată cetatea s-a adunat ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu.

45. Iudeii, când au văzut noroadele, s-au umplut de pizmă, vorbeau împotriva celor spuse de Pavel și-l batjocureau.

46. Dar Pavel și Barnaba le-au zis cu îndrăzneală: „Cuvântul lui Dumnezeu trebuia vestit mai întâi vouă; dar fiindcă voi nu-l primiți și singuri vă judecați nevrednici de viața veșnică, **iată că ne întoarcem spre Neamuri.**

47. Căci așa ne-a poruncit Domnul: „**Te-am pus ca să fii Lumina Neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului.**”

(Faptele Apostolilor 13:44-47)

25. „Fiindcă ei au plecat acasă în neînțelegere unii cu alții, Pavel n-a adăugat decât aceste vorbe: „Bine a spus Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinții voștri,

26. când a zis: „Du-te la poporul acesta și zi-i: „Veți auzi cu urechile voastre, și nu veți înțelege; cu ochii voștri veți privi, și nu veți vedea.

27. Căci inima acestui norod s-a împietrit; ei aud greu cu urechile, și-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii, să audă cu urechile, să înțeleagă cu inima, să se întoarcă la Dumnezeu, și să-i vindec.”

28. **Să știți, dar, că mântuirea aceasta a lui Dumnezeu a fost trimisă neamurilor, și o vor asculta.**”

29. Când a zis aceste vorbe, iudeii au plecat, vorbind cu aprindere între ei.”

(Faptele Apostolilor 28:25-29)

Dumnezeu deci, nu vrea să rămână fără mărturie între popoare. El va dori să aleagă mereu un popor de dragul celorlalte. Dacă Israel refuză această onoare, Dumnezeu nu este în criză, căci El Își îndreaptă privirile spre Neamuri. Dar chemarea Neamurilor este justificată nu doar de dorința lui Dumnezeu de a avea un martor al Său printre popoare. Mesajul transmis de Yahwe era atât pentru noii locuitori ai țării, cât și pentru israeliții din robie. Vestea a ce se întâmpla prin țară a ajuns până la evreii din robia asiriană. Aceștia au fost din nou expuși mărturiei lui Yahwe. Mesajul către ei era acesta: ***Iată că ce ni s-a întâmplat nouă prin ducerea în robie nu a fost coincidență. Yahwe este Domn al țării, mai puternic decât dumnezeii Neamurilor și este un Dumnezeu Sfânt de care nu te poți apropia oricum. Iată că acum El cheamă către Sine Neamurile din țară. El încă mai dorește să aibă un popor al Său în țară? Oare nu am putea fi noi poporul acesta? Oare Domnul nu ne-ar aduce înapoi în țară așa cum a promis în Lege dacă strigăm cu toată inima către El?***

Chemarea Neamurilor a avut de la început și scopul de a stârni gelozia lui Israel cel lepădat de Domnul. Moise a anunțat de la început această strategie:

21. "Mi-au întărit gelozia prin ceea ce nu este Dumnezeu, M-au mâniat prin idolii lor deșerți; și Eu îi voi întări la gelozie printr-un popor care nu este un popor. Îi voi mânii printr-un neam fără pricepere." (Deut.32:21).

Pavel citează din Deut.32:21 în Romani 10:19, și apoi dedică un pasaj între, pentru a explica strategia lui Dumnezeu de a stârni gelozia lui Israel prin chemarea Neamurilor:

11. "Întreb, dar: „S-au poticnit ei ca să cadă?” Nicidecum! Ci, prin alunecarea lor, s-a făcut cu puțință mântuirea Neamurilor, ***ca să facă pe Israel gelos;***

12. dacă deci alunecarea lor a fost o bogăție pentru lume, și paguba lor a fost o bogăție pentru Neamuri, ce va fi plinătatea întoarcerii lor?

13. V-o spun vouă, Neamurilor: „Întrucât sunt apostol al Neamurilor, îmi slăvesc slujba mea

14. și caut ca, dacă este cu puțință, ***să stârnesc gelozia celor din neamul meu și să mântuiesc pe unii din ei.***

15. Căci, dacă lepădarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor din nou, decât viață din morți?

16. Iar dacă cele dintâi roade sunt sfinte, și plămădeala este sfântă; și dacă rădăcina este sfântă, și ramurile sunt sfinte.

17. Iar dacă unele din ramuri au fost tăiate, și dacă tu, care erai dintr-un măslin sălbatic, ai fost altoit în locul lor și ai fost făcut părtaș rădăcinii și grăsimii măslinului,

18. nu te făli față de ramuri. Dacă te fălești, să știi că nu tu ții rădăcina, ci rădăcina te ține pe tine.

19. Dar vei zice: „Ramurile au fost tăiate, ca să fiu altoit eu.”

20. Adevărat: au fost tăiate din pricina necredinței lor, și tu stai în picioare prin credință: nu te îngâmfa, dar, ci teme-te!

21. Căci dacă n-a cruțat Dumnezeu ramurile firești, nu te va cruța nici pe tine.

22. Uită-te, dar, la bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: asprime față de cei ce au căzut, și bunătate față de tine, dacă nu încetezi să rămâi în bunătatea aceasta; altminteri, vei fi tăiat și tu.

23. Și chiar ei, dacă nu stăruie în necredință, vor fi altoiți; căci Dumnezeu poate să-i altoiască iarăși.

24. Fiindcă, dacă tu, care ai fost tăiat dintr-un măslin care din fire era sălbatic, ai fost altoit, împotriva firii tale, într-un măslin bun, cu cât mai mult vor fi altoiți ei, care sunt ramuri firești, în măslinul lor?

25. Fraților, pentru ca să nu vă socotiți singuri înțelepți, nu vreau să nu știți taina aceasta: o parte din Israel a căzut într-o împietrire care va ține până va intra numărul deplin al Neamurilor.

26. Și atunci tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: „Izbăvitorul va veni din Sion și va îndepărta toate nelegiuirile de la Iacov.” (Romani 11:11-26)

Dumnezeu nu vrea ca schimbarea legământelor și alegerea unui nou popor dintre Neamuri să fie o surpriză totală. De aceea introduce în Vechiul Testament multe pasaje care anunță și anticipează această schimbare. Tabloul cu samaritenii pare a fi unul din aceste pasaje.

Nu este întâmplător că tabloul lepădării lui Israel este precedat de un tablou în care Dumnezeu curtează Neamurile către Sine. Domnul îl alesese pe Israel tocmai de dragul Neamurilor. Israel trebuia să fie martorul Său printre popoare, Lumina Lumii și sarea națiunilor. Lepădarea lui Israel însemna și pierderea acestui potențial martor. Dar Domnul nu vrea să rămână fără mărturie. De aceea, preoțește singur în țară față de Neamuri și le cheamă la Sine pentru a face ce Israel nu a făcut. Domnul nu este preocupat doar de Israel, ci de toate neamurile, căci al Domnului este pământul și tot ce este în el.

Ce a învățat preotul revenit în robie pe popoarele din țară? I-a învățat corect sau nu cum să slujească Domnului? Precizarea autorului din v.33:

- Astfel, se închinau Domnului, dar slujeau în același timp și dumnezeilor lor.

Preotul i-a învățat deci cum să se închine Domnului. Versetul 32 ne sugerează totuși că nu i-a învățat chiar ca la carte. Preotul ar fi trebuit să îi învețe că Domnul locuiește în templul de la Ierusalim și că acolo trebuie căutat. Dar preotul se pare că i-a inițiat în doctrina înălțimilor. Dacă această practică mai funcționa chiar în Iuda de vreo 200 de ani, e greu să așteptăm ca un preot din Nord să înțeleagă ieșirea din uz a acestei practici. Deci, probabil acest preot i-a învățat:

- Că Dumnezeul lui Israel nu poate fi reprezentat și trebuie să I se aducă jertfe pe înălțimi și nu înaintea unui chip cioplit.
- I-a introdus în sistemul de jertfe levitical care era adus de popor pe înălțimi.
- I-a învățat că acest Dumnezeu este un Dumnezeu gelos, nu acceptă alți dumnezei.

Am adăugat și al treilea element pentru că pasajul din 17:34-40 și mai ales v.40, ne arată clar că aceste neamuri au aflat de interdicția idolatriei. Cu toate acestea, autorul ne spune: ***Ei NU AU ASCULTAT, și au urmat obiceiurile lor de la început.*** Observăm deci că Domnul, în ce privește marea interdicție a idolatriei, are aceleași așteptări de la Neamuri ca și de la poporul Său Israel. Deși autorul face în v.35-39, referire la legământul dintre Domnul și Israel, în v.40 el vorbește de neascultarea neamurilor venite în țară. Israel era deci, menit să fie preot. El trebuia să arate neamurilor calea pe care trebuie să umble. Interdicția idolatriei trebuia ascultată de Israel pentru ca și celelalte neamuri să Îl descopere pe adevăratul Dumnezeu și să renunțe la idolatrie. În pasajul despre Samariteni, autorul alocă 5 versete (v.35-39) pentru a relua interdicția idolatriei. El aduce și o nuanță nouă și anume aceea a fricii. Domnul le cere SĂ NU SE TEAMĂ de ceilalți idoli, ci să se teamă doar de Domnul. Înclinația spre idolatrie era motivată și de frică. Oamenii se temeau că dacă nu vor îmbuna zeii cu jertfe, aceștia se vor mânia și îi vor pedepsi. Domnul însă le descoperă că toți ceilalți zei sunt minciună și deșertăciune și teama de ei este o mare capcană. Domnul le cere să se teamă doar de El și le garantează protecția și izbăvirea față de toți vrăjmașii. Domnul este singurul Domn și este Domnul atotputernic. De aceea, Domnul le este de ajuns. Doar Domnul! – iată esența legământului sinaitic. Pe Domnul Îl cinstești și Îl onorezi, doar dacă Îl recunoști pe El ca singurul Domn, ca Cel care împlinește în mod desăvârșit nevoile omului, ca Cel care asigură protecție perfectă, ca Cel care este TOTUL. Însă când problema se pune: Domnul ***și altceva***, atunci Domnul este necinstit, este ofensat, este de fapt lepădat ca adevăratul și singurul Dumnezeu. Domnul intră în relație doar dacă este recunoscut așa cum este El. El nu poate intra și rămâne în relație cu cineva care îi ciunțește identitatea. Samaritenii au spus: Domnul ***și idoli!*** De fapt așa a făcut și Israel înaintea lor! Dar orice altceva este pus alături de Domnul, reprezintă o jignire la adresa lui Dumnezeu. Dacă Domnul este singurul Dumnezeu, dacă El este Atotputernic, dacă din El, prin El și pentru El sunt toate lucrurile, dacă El este Tatăl desăvârșit, dacă El fericește și poartă de grijă în mod minunat și complet fapturilor mâinilor Sale, **atunci El este de ajuns!** Atunci nu mai are sens: Domnul ***și altceva!*** A-L recunoaște pe Domnul ca Dumnezeu înseamnă să spui: Doar Domnul!

Tentația idolatriei nu se referă doar la idoli fizici. Acest lucru era specific vremii și culturii de atunci, însă idolatria exterioară era o extensie a idolatriei interioare. Pentru credincioșii de astăzi, idolatria este ascunsă, subtilă. Serviciul, familia, soția, soțul copilul, pastorul, liderul bisericii de casă, slujirea în Biserică, un prieten, un vis, o dorință, o mașină, o casă, banii, sănătatea, somnul, un sport, o pasiune, lectura, cunoașterea, cărțile, cultura, studiile, cariera, poziția socială, Scriptura, sfințirea, neprihănirea, ORICE lucru bun și legitim poate deveni un idol dacă în inima noastră face concurență Domnului. Domnul vrea să fie SINGUR pe tronul inimii noastre. El este pe locul întâi. Și toate celelalte lucruri, sunt subordonate. Principal este să fim cu Domnul. Restul este secundar. Totul trebuie să se subordoneze relației cu Domnul, și trebuie să fim gata să renunțăm la ORICE intră la un moment dat în conflict cu voia Domnului. Doar dacă renunțăm (în inima noastră, prin atitudine) la TOT ce avem, putem fi ucenicul lui Isus. Doar dacă suntem gata să spunem: CHIAR DACĂ am pierde tot, dar am rămâne cu Domnul, chiar dacă ne va fi greu, noi tot ne vom bucura în Domnul. De ce așa? Pentru că acesta este Adevărul: Domnul este singurul Domn, singurul care ne poate ajuta, împlini, izbăvi, mântui cu adevărat. Toate sunt din El, prin El și pentru El. Toate celelalte lucruri pe care le avem sunt daruri. Dar darurile trebuie să ne apropie de Dătător și nu să devină ceva în sine care să ne distragă atenția de la El. Iar Dumnezeu slavei, Dumnezeu cel infinit, Creatorul nostru, Soțul nostru, Cel fără de început și fără de sfârșit, Cel mai mare decât Veșnicia, Izvorul vieții, NU POATE fi comparat, pus în taler cu un lucru mic și trecător din această lume, care oricum vine tot din El. Îvingem ispita idolatriei atunci când lucrurile bune de lângă noi le vedem ca daruri din partea Creatorului. Când avem această perspectivă, atunci darul nu are o slavă în sine și este eclipsat de gloria Dătătorului. Iar pe de altă parte, darul ne face să ne alipim mai mult de El. Dar dacă vedem un dar ca pe ceva independent de Creator, ca pe o sursă în sine de bine, frumos și fericire, atunci începem deja să ne alipim inima în mod idolatru de el. Singura sursă a Binelui este Dumnezeu. Toate darurile primite izvorăsc din această Sursă, dar nu reprezintă o sursă în sine. Dacă avem această perspectivă, preocuparea noastră va fi alipirea și rămânerea ÎN SURSĂ, în Dumnezeu. Darurile nu ne vor putea distra atenția de la Domnul, ci ne vor face și mai alipiți de Domnul. Pierderea darurilor, dureroasă de altfel, nu va fi însă privită ca pe o tragedie. Renunțarea la anumite daruri nu va fi socotită ca pe o pierdere în sine, și nu vom fi chinuiți de grija excesivă pentru obținerea sau pierderea anumitor daruri. Pentru că știm că darul nu este ceva în sine. El are semnificație doar ca o manifestare a Sursei binelui. Cu această perspectivă vie ne vom putea bucura de darurile Creatorului și ne vom putea implica în această lume fără să ne umplem inima de idoli. Să nu uităm că orice idol are tendința să ne robească. Când ne dorim prea mult un lucru, când ne gândim prea mult la el, când toate energiile, frământările, timpul nostru tind să converge spre acel lucru, când fericirea noastră începe să depindă de acel lucru, când de la perspectiva *doar Domnul* ne îndreptăm spre poziția *Domnul și acel lucru*, putem fi siguri că inima noastră tinde să se alipească idolatru de acel lucru.

Și culmea este că în inima noastră nu pare atât de grav: Domnul și acel lucru. Pentru că acel ceva poate fi un lucru bun și frumos, legitim și necondamnat de Lege. Dar dacă inima noastră se alipește idolatru de acel lucru bun și frumos, atunci el devine o fereastră spre lumile

spirituale, iar noi comitem adulter spiritual și stârnim gelozia Domnului. Cu siguranță că inima noastră va fi curtată mereu de o mulțime de idoli. Multe lucruri bune și frumoase ne vor da târcoale și vor încerca să ne cucerească și să ni se prezinte ca sursă în sine a binelui. Vom fi ispitiți permanent de idoli. Să nu confundăm această luptă de zi cu zi și pericolul ispitirii inimii cu idolatria însăși. Idolatria apare atunci când noi nu ne mai luptăm cu tendințele idolatre ale inimii noastre, și lăsăm un lucru bun și frumos să se așeze pe tronul inimii alături de Domnul, și să nu fie subordonat relației cu Dătătorul tuturor lucrurilor și Sursa oricărui bine. Idolatria apare atunci când ne complacem în ea și pune stăpânire pe viața noastră. Facem deci distincția de o atitudine idolatră, de momentele la care renunțăm când Domnul ne mustră, și un mod de viață idolatru când păstrăm acel lucru pe tronul inimii noastre în ciuda muștrărilor Domnului.

De ce așează autorul după tabloul dedicat ducerii în robia asiriană, tabloul dedicat Samaritenilor? Prin acest al doilea tabloul, învățăm că:

- Domnul este un Dumnezeu și al Neamurilor și că El cheamă dintre neamuri un nou popor al Său.
- Prin chemarea Neamurilor, Domnul mai face o chemare evreilor aflați în robie. Domnul poate și vrea să îi aducă înapoi în țară, dacă aceștia însă se întorc cu toată inima la El.
- Cât de mult urăște Domnul idolatria și că interdicția idolatriei este dată și lui Israel, dar și Neamurilor.
- Cât de mare este tentația idolatriei, și cât de mare este tentația să slujești și Domnului și idolilor.
- Cine sunt Samaritenii și cum se raportează Domnul la aceștia.